

Šiame numeryje skaitykite:

2 psl.

Antroje, džiaugties plaukti išmokės!

4 psl.

Jems spalis – neeilinių gimtadienių mėnuo

5 psl.

2014 m. III ketvirčio geriausieji ūkininkai pagal skirtinges superkamo pieno kieko grupes

„Norisi šypsotis ją pamačius“

6 psl.

Kol melžėjos sprendė teorines užduotis, karvė atsivedė verselį

Broliai dvyniai – visur kartu

7 psl.

Pagiriamasis žodis kukurūzams

8 psl.

Ekologiškai jogurtinei grietinei „Dobilas“ – auksas medalis

„Žemaitijos pieno“ valdyba sveikina

Apdovanotos geriausios Lietuvos melžėjos

Iš kairės: varžytuviu trečiosios vietas laimėtoja Kristina Plungaitė, šventės personažas Karvutė – Radviliškio rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus vyriausioji specialistė Vilma Stalionienė, antrosios vietas laimėtoja Rūta Daukševičienė, Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktoriė Rigilda Banienė ir „Žemaitijos pieno“ l.e.p. Žaliavos pirkimo vadovininkė Dangutė Sidlauskienė.

Keturioliktą kartą šalyje vykusio geriausių melžėjų renginyje „Pieno lašas 2014“ geriausiomis šalies melžėjomis tapo Rasa Sabaliauskienė, Rūta Daukševičienė ir Kristina Plungaitė.

„Šiandien, kai mus supa tiek naujausių technologijų, neretai pamirštame apie senus amatus ir profesijas. Sakyčiau, kad melžėjos profesija yra viena iš tokų, tačiau man bus labai smagu dalyvauti geriausių melžėjų apdovanojimuose. Norėčiau palinkėti nu-

galėtojoms, kad neužmirštų savo amato ir toliau rodytų gerą pavyzdį, – kalbėjo žemės ūkio ministrė Virginijos Baltraitienės patarėjas Saulius Jakimavičius.

Visos trys apdovanotos moterys iš pradžių puikiai įvertintos rajoniene varžybose: R.Daukševičienė

laimėjo pirmą vietą savo krašte – Užpaliuose, Utenos rajone. R.Sabaliauskienė pirmajame etape iškovojo aukščiausius įvertinimus Kupiškio rajone, Varniškių kaimė, o K.Plungaitė užėmė pirmą vietą varžydamas su ūkininkėmis iš Radviliškio rajono. Kiekvienna iš jų, įveikusi jaudulį, pademonstravo geriausią melžimo techniką ir savo žinias. Konkurse dalyvavo 91 dalyvis.

Ypač džiugu, kad aukštą antrą-

ją vietą užėmė Rūta Daukševičienė, iš kurios ūkio pienas tiekiamas „Žemaitijos pieno“ bendrovei. Ji ūkininkauti pradėjo nuo 1998 metų. Mama padovanojo 6 ha žemės. Kitą žemę įsigijo, nuomojasi. Nusipirkę seną fermą, ją atstatė, susitarkė, kad tiktu vystyti pienininkystės ūkį. Ūkininkauti padeda du sūnūs ir vyras – visa šeimyna pluša kartu.

(Nukelta į 3 psl.)

SVEIKINAME

geriausius rugsėjo mėnesio ūkininkus pagal skirtinges superkamo pieno kieko grupes

Pirmoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 50 iki 199 kg natūralaus pieno)
Petronėlė Stanevičienė – Jaupėnų k., Rietavo sen., Plungės r.

Antroje grupėje

(per dieną parduoda nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno)
Juozas Preibys – Dvaralio k., Imbarės sen., Kretingos r.

Trečioje grupėje

(per dieną parduoda nuo 500 iki 999 kg natūralaus pieno)
Arūnas Petkevičius – Žakaimės k., Upynos sen., Šilalės r.

Ketvirtuoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 1000 iki 1999 kg natūralaus pieno)
Antanas Kulevičius – Degaičių k., Degaičių sen., Telšių r.

Penktos grupėje

(per dieną parduoda nuo 2000 kg ir daugiau natūralaus pieno)
Ieva Stanienė – Sarakų k., Gadūnavo sen., Telšių r.

Geriausio ekologiško pieno gamintojas

Pranciškus Razutis – Balsėnų k., Veiviržėnų sen., Klaipėdos r.

Nuolatos būnantis įvykių sūkuryje

Jau 26-erius metus „Žemaitijos pieno“ bendrovėje vadovaujantį darbą dirba Romusas Jarulaitis. 1988-aisiais jis tapo generalinio direktoriaus pavaduotoju komercijai, o vėliau rūpinosi eksporto ir kitais svarbiais reikalais įmonėje. Šiuo metu Romusas Jarulaitis – eksporto vadovas Rytų rinkoms. Nesenai darbščiam ir energingam darbuotojui sukako 60 metų. Šia proga pakalbinome ne tik garbujių sukaktuvininką, bet ir išgirdome apie jį vertingų kolektyvo narių pastebėjimų.

Algirdas Dačkevičius

Į priekį matyti – mažiausiai 10 žingsnių

„Darbas „Žemaitijos pieno“ – įdomus ir aktyvus, skatinantis visuomet būti įvykių sūkuryje“, – sako R.Jarulaitis. Svarbiausia, pasak

pašnekovo, gyventi ne šia diena, o numatyti mažiausiai 10 žingsnių į priekį. Žinoma, analizuojant, kas padaryta šiandien ir ką reikia dar geriau nuveikti ateityje.

„Nuo pat savo darbo pradžios įmonėje pajutau jos vadovo Algirdo Pažemecko gebėjimą žvelgti toli ir perspektyviai. Tai man bu-

vo stimulas, siekiant kuo geresnių rezultatų. Pastebėjau, jei neturėsi svajonės – neturėsi ir rezultato. Todėl ir viso kolektyvo pajėgos buvo nukreiptos siekiui gaminti kuo daugiau ir nepriekaištingai, nes su mažiau – nieko nebūna“, – įsitikinės R.Jarulaitis.

(Nukelta į 2 psl.)

Garbingo gimtadienio proga R.Jarulaitis (centre) pasveikino valdybos pirmininkas Algirdas Pažemeckas (pirmas iš dešinės), bendradarbiai ir Telšių rajono savivaldybės meras Vytautas Kleiva (greta sukaktuvininko).

Nuolatos būnantis įvykių sūkuryje

(Atkelta iš 1 psl.)

Žygis į tikrą komerciją R.Jarulaitiui prasidėjo su Atgimimu, stengiantis parodyti, ką sugeba darbštūs Žemaitijos krašto pienininkai. Reikėjo mobilizuotis vienam tikslui — pereiti nuo planinės ekonomikos prie naujų rinkų paieškų ir ten įsitvirtinimo. „Buvo me jauni, energingi, neskaičiuojavome darbo valandų, kad tik padarytume kuo daugiau. Net ir grįžęs namo, jausdavau nenuslopusi vidinį variklį, kuris suko minčius rytojaus darbams. Kelionės į Rusiją, naujų nišų mūsų produktams atradimas, statybinių medžiagų pirkimas ir daugelis kitokių darbų vienu metu gulė ant pėčių, bet dirbtį buvo įdomu. Nes juk turėjome vieną tikslą — stiprinti įmonę. Visuomet greta buvo vertingū minčių ir idėjų kupinas bei naujai veiklai mobilizuojantiesi įmonės vadovas Algirdas Pažemeckas, gamybai vadovavusi Irena Baltrušaitienė, laboratorijos (daabar — UAB „Nepriklausoma tyrimų laboratorija“) vadovė Gražina Norkevičienė ir daugelis kitų“, — prisimena R.Jarulaitis.

Pasak pašnekovo, ir prabėgus daugiau kaip ketvirčiu amžiaus besidarbujant įmonėje, entuziaz-

mas nė kiek nenuislūgo. Atvirkščiai, nuolat atsirandantys vis nauji iššūkiai, didėjanti konkurencija rinkose ir besikeičiantys geopolitiniai įvykiai pasaulioje verčia suktis dar sparčiau ir neprarasti „sveiko egoizmo“ — būti pirmam, nes būti antru — savo išskirtinės pralaimėjimas. R.Jarulaitis įsitikinės, kad pateikiamas produktas vartotojui rinkoje turi būti matomas iš visų pusiu ir dominantis įvairių sluoksnių bei amžiaus pirkėjus.

„Žinoma, pasiektais rezultatas — visiems malonus, juo džiaugiamės, bet pasitaiko, keliaujant į tikslą, susidurti su abejojančiais. Gal dėl to, kad ne visi sugeba toliau matyti ir suvokti prasmę. Džiaugiuosi, kad man darbas niekuomet nebuvu ir nėra našta. Greičiausiai — tai kūrybinis procesas ir savo išskirtinės pralaimėjimas“, — manė R.Jarulaitis. Pašnekovas prisiiminė bendrą darbą su amerikiečiais, technologu John Ludy ir kietojo sūrio DŽIUGAS, kuris taip pat tituluočiausiu įmonės gaminiu, vertinamu ne tik Lietuvoje, bet ir pasaulyje, ištakas, vardino rinkas Europoje. Eksporto vadovas Rytiškių rinkoms mano, kad šios rinkos yra perspektyvios. Labai sparčiai tempais „vakareja“ Kinija. Kasmet ši šalis vis daugiau su-

vartoja pieno produktą. Tai teikia vilčių, kad netolimoje ateityje Kinijos rinka atsivers „Žemaitijos pieno“ produktams. O kad jie ten pukiai vertinami, rodo pasiekti laimėjimai didžiausioje Azijos šalių parodoje SIAL CHINA. 2013 metais sūris DŽIUGAS ten įvertintas aukščiausiu apdovanojimu Gran Prix, o 2014-aisiais jau net keturi produktai iš Kinijos grįžo pelnę solidžius tarptautinius įvertinimus.

Baigdamas pašnekėjį, R.Jarulaitis pastebėjo, kad jam „Žemaitijos pienas“ — tarsi namai, kur praleisti įdomiausiai, kūrybingiausiai ir maloniausiai metai. „Gal galėjau dar daugiau nuveikti“, — kukliai pasakė jis.

Pastebėjimai apie Romusą Jarulaitį

Robertas Pažemeckas, „Žemaitijos pieno“ generalinis direktorius: „Džiaugiuosi atkaklumu, siekiant užsibrėžto tikslo. Jis visada suranda išeitį ir iš kebliausios situacijos.“

Sandra Vireikytė, Personalo ir teisės direktorė: „Šiltas ir optimizmu trykstantis žmogus: siekiantis, einantis, darantis. Vienas iš tų, kurie skatina veikti. Laikosi garbės žodžio — kaip pasakė, taip ir bus. Vertybų sistemoje jaučia

skalę joms pamatuoti. Nešykštį pasidalinti savo žinių bagažu. Turi daug visuomeninių įgūdžių. Sugeba nuosaikiai, kruopščiai ir subtiliai įtikinti“.

Gražina Norkevičienė, UAB „Nepriklausomų tyrimų laboratorija“ direktorė: „Romusas — labai patikimas įmonės darbuotojas. Jis visuomet atsiduria ten, kur reikalingiausia jo kompetencija, diplomatiškumas ir tolerancija. Tai žmogus, išveikęs daugybę nelengvų barjerų vardinė to, kad klestėtų įmonė ir būtų garsinamas geras jos vardas“.

Irena Baltrušaitienė, Projekto vadybininkė: „Niekada neregėjau jo pikto veido. Komunikabilus. Moka užsienio kalbų, ypač gerai anglų. Tai labai pravertė Lietuvai tapus nepriklausoma, ieškant naujų rinkų. Turi patirties dirbdamas su biurokratinėmis struktūromis. Vienas iš tų, galinčių būti degustatoriumi-ekspertu“.

Vilija Petrošienė, Kokybės vadovė: „Džiaugiuosi jo energija, kuri metams bégant neblėsta. Tarsi viesulu įjungia visus, kad numatytais darbas būtų padarytas. Kompetentingas: ko imsis, tas pavyks. Tikiu, kad jo žmogiškasis lankstumas, bendravimo menas ir diplomatijos įgūdžiai padės atverti

produktams kelią į Rytų šalis“.

Rigilda Banienė, Lietuvos pieno ūkių asociacijos direktorė: „Inteligentiskas. Turi puikų derybinių įgūdžių, moka argumentuoti išdėstyti savo pozūjį. Kreipiantis visą laiką gausi atsakymą“.

Už nepriekaištingą darbą — padékos

Garbingo 60-ojo gimtadienio proga Romusą Jarulaitį pasveikino ir sėkmės linkėjo įmonės valdybos pirmininkas Algirdas Pažemeckas, bendradarbiai. Jam įteiktas padékos raštas ir legendinio milžino Džiugo statulėlė.

Pagerbimo raštą įteikė Telšių rajono savivaldybės meras Vytautas Kleiva. Už ilgametį profesionalų darbą, sumanumą, puikius organizacinius gebėjimus ir nuoširdų bendravimą sukaktuvininką padékos raštu pagerbė žemės ūkio ministrė Virginija Baltraičienė. O premjeras Algirdas Butkevičius, nešykštėdamas daugybės palinkėjimų R.Jarulaitiui, savo padéką baigė tokiais žodžiais: „Ne vien Jūsų asmeninė sukaktis — 60-asis gimtadienis — yra priežastis Lietuvos Respublikos vardu padékoti Jums. Jūs pagarbą pelnėte darbu, mokėjimi puikiai pristatyti mūsų šalį, darbščius piliecius ir jų gaminius pasaulyui.“

Antroke, džiaugsies plaukti išmokes!

Spalio 13-ąją startavo jau penktus metus „Žemaitijos pieno“, rajono Savivaldybės ir Telšių „Ateities“ pagrindinės mokyklos organizuojama socialinė akcija „Telšiuose antrą klasę baigi — plaukti moki“, kurios pagrindinis rėmėjas — „Žemaitijos pienas“. Vien per ši pusmetį plaukti išmoks 213 rajono antrokelių.

Pirmojoje šiaisiai metais plaukimo pamokoje dalyvavo Varnių Motiejaus Valančiaus gimnazijos bei Nevarėnų pagrindinės mokyklos antrokai. Vaikai klausėsi mokytojų instrukcijų, kaip elgtis vandenye, pratinosi prie baseino.

Varnių Motiejaus Valančiaus gimnazijos mokytoja Edita Aleknenė, atlydėjusi savo mokyklos antrokus, sakė, kad nors jų miestellis ir tolakai nuo Telšių, tačiau vien dėl naudingų užsiėmimų nepraleidžia progos su vaikais mokykliniu autobuseliu atvažiuoti į baseiną. Ji tvirtino, kad mokiniai itin laukė pirmosios plaukimo pa-

mokos. Čia atvyksta jau antroji antrojų laidai iš Varnių. Mokytojos teigimu, šios pamokos leidžia vaikams nugalėti vandens baimę ir išmokti plaukti. „Ispūdžiai iš baseino atperka viską“, — kalbėjo pedagogė.

Nevarėnų pagrindinės mokyklos mokytoja Jolanta Bružienė, atlydėjusi savo mokyklos antrokus, taip pat pritarė, jog ši socialinė akcija labai naudinga ir reikalinga. Ji pasidžiaugė nuoširdžiai dirbančiais ir profesionaliais plaukimo mokytojais. Pedagogės teigimu, jei nebūtų šios akcijos, nedaug tėvų iš mažesnių miestelių

galėtų leisti savo vaikams lankyti baseiną. Iš šios mokyklos taip pat mokosi plaukti jau antroji mažųjų laidai.

Vaikus moko trys Telšių „Ateities“ pagrindinės mokyklos kūno kultūros mokytojai Lilija Puodžiū-

kaitienė, Inga Zeniauskienė ir Vytautas Mickus. Jie tvirtino, jog pradinukai kiek daugiau nei po trijų pamokų pradeda po truputį plaukti.

„Reikia palyginti, kaip mažieji plaukia per pirmasias ir paskutinės plaukimo pamokas, tada ir matytume skirtumą“, — tvirtino treneriai.

Antrokai, per pusmetį baigę 24 valandų programą, dalyvaus parodomuojuose plaukimuose, po kurių paaškės, kas varžysis finale. Po antrojo pusmečio vėl bus atrinkti geriausiai plaukiantys antrokai. Jie irgi paklius į finalinį etapą.

Tradiciškai parodomujų plaukimų metu visus išmokusius plaukti aplankys PIK-NIK plėšomų sūrio dešrelė personažas Žirafa, o sekmingai baigusiemis programą, įteiks firminius PIK-NIK diplomus bei „Žemaitijos pieno“ įsteigtas dovanėles ir prizus.

Telšių „Ateities“ pagrindinėje mokykloje jau ne pirmus metus organizuojama socialinė akcija „Antrą klasę baigi — plaukti moki“ yra unikali mūsų šalyje.

Pirmojo pusmečio plaukimas baigsis sausio 30-ąja, o antrasis prasidės nuo vasario 2 dienos. Pirmajį pusmetį plaukti išmoks 213, o antrajį — 219 antrokų. („Pienininkystės“ inf.)

Plaukimo mokytojai jau penktus metus moko antrokus plaukti.

Per visą socialinės akcijos laikotarpį vaikai labai mėgsta bendrauti su PIK-NIK plėšomų sūrio dešrelė personažu Žirafą.

Apdovanotos geriausios Lietuvos melžėjos

(Atkelta iš 1 psl.)

Alvydą Liugą renginio metu apdovanojo Valstybinė gyvulių veisininkystės priežiūros tarnyba už didžiausią primilžį iš karvių per 2013–2014 m. kontrolės metus Radviliškio rajone tarp ūkininkų, laikančių nuo 50 iki 100 karvių bandą. Jis pieną irgi tiekia „Žemaitijos pieno“ bendrovei.

Padėkos verti ir tie ūkiai, tiekintys pieną „Žemaitijos pienui“, kuriuose vyko rajoninės melžėjų varžytuvės, Be jau minėtos R.Daukševičienės, jos puikiai surengtos Rūtos ir Vacio Galdikų ūkyje Plungės rajone, Prūsalių kaime, bei pas ūkininkus Rimą ir Vygaantą Baršauskus Jurbarko rajone, Pauilių kaime.

Šiais metais „Geriausių melžėjų“ apdovanojimai vyko Sidabrave (Radviliškio r.). Varžytuvės organizuotos siekiant modernizuoti ko-kybiško pieno gamybą, tobulinti melžėjų meistriškumą ir sudaryti

darbuotojai, sugebantys aptarnauti naujausią sudėtingą techniką ir pagaminti aukštos kokybės pieną. Karvė užima svarbų vaidmenį pieno fermoje. Jos sveikata, pieno kiekis ir pieno kokybė labai daug priklauso nuo gerau veikiančios ir taisyklingai naudojamos melžimo technikos bei melžimo technologijos.

Karvių melžimas yra labai svarbus, pakankamai sunkus ir atsakingas darbas pieno fermose. Kiekvienais metais iš melžėjų reikalaujama vis daugiau, nes produktyvumas iš karvių palaipsniui didėja, melžimo įranga tobuleja, todėl kiekviena melžėjų kliauda brangiai atsieina: netenkama pieno, blogėja pieno kokybė ir dažnai tenka net karvę išbrokuoti.

Melžėjai yra labai svarbūs tarpininkai tarp melžimo įrangos ir karvės. Jie turi turėti geras teorines žinias ir praktinius įgūdžius. Nuotrauka, kaip melžėja sugeba tuos du dalykus sureguliuoti, priklauso

tešmuo melžimui, naudojama įranga, organizuojamas pats melžimas, melžėjams ar ūkių savininkams yra ramu, tačiau tokiam ūkyje problemos palaipsniui tik didėja. Todėl pagrindinis melžėjų varžytuvė arba konkursų tikslas – teorinių žinių gilinimas ir praktinių įgūdžių bei meistriškumo tobulinimas, kuris reikalingas kasdieniam darbe. Melžėjų varžytuvės laikomos aukščiausia kvalifikacijos kėlimo mokykla.

Melžėjų varžytuvės tai varžybos, kurių rezultatai priklauso nuo daugelio faktorių. Vienas labai svarbus dalykas yra, kaip dalyvis sugeba nugalėti savo jaudulį, nes kiekvienas judesys yra stebimas ir teisėjų fiksujamas. Taip pat kokios bus karvės, kaip pavys dirbtiniukas dieninėje melžimo aikšteliuje ir kita. Tik aukštostas kvalifikacijos melžėjai sugeba užtikrinti tinkamą melžimo procesą įvairiose situacijose. Rajoniniuose varžytuviuose etapuose aš dažnai sakau, kad vien tik dalyvavimas konkurse jau yra didelis laimėjimas, nes parodoma kaip yra savo ūkiuose melžiamas, ir kiti dalyviai gali pasisemti patirties ir pasimokyti. Labai smagu kai melžėjos tarpusavyje ar su ūkio šeimininkais diskutuoja, ką negerai padarė, ką reikią taisyti ir tobulinti, kad melžimas vyktų sklandžiau.

Šiais metais melžėjų varžytuvės vyksta jau 14 metai. Konkursai vyko 11 rajonų, kur varžėsi 91 dalyvis iš 73 ūkių. Labai smagu, kad šiais metais konkurse dalyvavo net 8 vyrai, kai ankstesniais metais ryždavosi dalyvauti tik 3-4. Viename rajone melžėjas laimėjo prizinę vietą ir Respublikos mastu yra geriausiu respublikos melžėjų dešimtuke.

Melžtuvo sanitarinio apdorojimo rungtį be jokių klaidų atliko ir surinko maksimaliai 30 balų Lina Vaičkauskienė, atstovaujanti ŽŪB „Bajėnai“, kurie pieną tiekia „Žemaitijos pienui“.

Kai kuriuose rajonuose melžėjų varžytuvės vyksta kiekvienais metais, kituose rajonuose su tam tikromis pertraukomis, tačiau yra ne mažai rajonų, kuriuose melžėjų varžytuvės niekada nevyksta. Tai labai priklauso nuo rajonuose dirbančių žemės ūkio specialistų pozicijos į pieno gamintojus. Kai kuriuose rajonuose yra labai aktyvūs rajonų žemės ūkių skyriai, kituose LŽÜKT, VMVT, GPK specialistai. Labai smagu ir norisi paminti, kad Pagėgiuose, Radviliškyje, Ukmergėje, Vilkaviškyje, Kau-

ne melžėjų varžytuvės vyksta nuolatos kiekvienais metais organizuojant gražias šventes, kurių metu dalyvauja didžioji dalis rajono pieno gamintojų, kurie aptaria kasdienes pieno ūkių aktualijas.

Analizuojant melžėjų varžytuvės rezultatus, pastebima, kad dalyvių teorinės žinios ir praktiniai gebėjimai nuolatos auga, nes ir patys pieno ūkių šeimininkai vis labiau suvokia karvių melžimo ir melžėjų meistriškumo svarba.

Tik nuolatos tobulinant melžėjų teorinės žinios ir praktinius įgūdžius, pieno ūkyje galima užtikrinti aukštą karvių produktyvumą ir gerą pieno kokybę, – savo pasisakymė akcentavo S.Tušas.

Renginio dalyviai noriai dalyvavo individualiose rungtynėse, kurių metu reikėjo sumušti sviestą, greičiausiai išgerti vieną litrą pieno, atsakyti į įvairiausius klausimus, susijusius su pienininkyste, atspėti, iš kieno pieno (avies ar karvės) pagamintas ragaujančias sūris. Vyko pienininkystės ūkių gaminamų pieno produktų degustacijos. Buvo galima paragauti ne tik sūrių, bet ir naminių giros ar duonos, net namuose gaminto jogurto.

Gražiai pavadintoje respublikinėje šventėje „Pieno lašas“ netrūko rėmėjų apdovanojimų varžytuvės nugalėtojams ir dalyviams, surengta turininga koncertinė programa.

Povilas Beresnevičius (kairėje) laimėjo rungtį, kur reikėjo greičiausiai išgerti pieną.

galimybę pademonstruoti geriausią šios profesijos meistru darbą. Nors šiuo metu ūkiuose yra įdiegta patogi ir pažangiai melžimo įrangos, tačiau be patikimo ir profesionalaus žmogaus vargu ar galima būtų tikėtis gerų rezultatų.

„Geriausių melžėjų“ konkursą organizavo Žemės ūkio ministerija, Lietuvos veterinarijos akademijos Josifo Taco melžimo mokymo centras, Žemės ūkio rūmai bei Švietimo ir mokslo ministerija.

Visose varžytuvėse pirmuoju smuiku grojo Josifo Taco melžimo mokymo centro vadovas ir vertinimo komisijos pirmininkas dr. Saulius Tušas. Savo kalboje jis pastebėjo: „Sakoma, kad jei nesimokysi, tai reikės eiti karvių melžti. Šis posakis šiandien yra neteisingas, nes intensyvinant pieno ūkių reikalingi kvalifikuoti

gyvulio sveikata, primilžis ir pieno kokybę. Todėl melžėja turi gerai žinoti melžimo sanitarijos reikalavimus, melžtuvo veikimo principą ir jo sanitarinę priežiūrą, melžimo metu jausti gyvulio reakciją ir žinoti jo organizme vykstančius fiziologinius procesus. Tik tai žinant, galima optimaliai suderinti melžtuvo darbą su karvės pieno atleidimu.

Melžėjai, kurie dalyvauja melžėjų varžytuvėse ne pirmą kartą, ju meistriškumas dažniausiai būna didesnis, nes žino kaip taisyklingai atliki melžimo operacijas. Kasdieniam darbe gal ne visada pilnai laikomas melžimo reikalavimų, tačiau vien tik žinojimas duoda didelę naudą, kaip reikia tinkamai atliki visas melžimo operacijas. Kai nežinoma, kad netinkamai ruošiamas

Rūta Galdikienė pagerbtu už melžėjų varžytuvės organizavimą Plungės rajone, Prūsalių kaime.

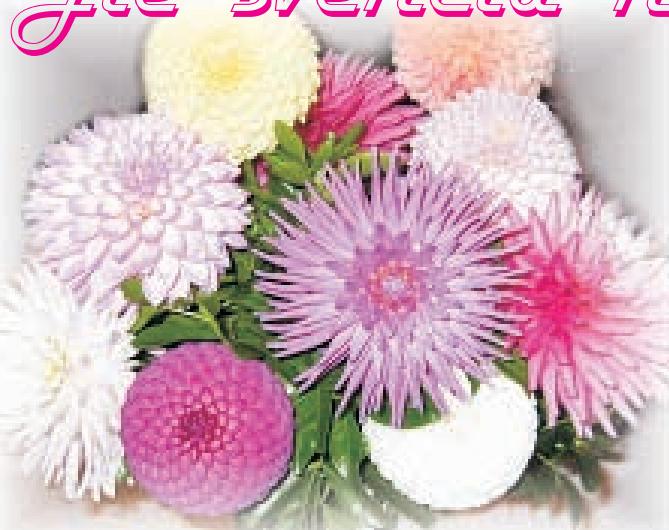
Alvydas Liugas apdovanotas už didžiausią primilžį Radviliškio rajone per 2013–2014 m.

Respublikinėje šventėje „Pieno lašas“ surengta turininga koncertinė programa.

Jie švenčia neeilinių gimtadienį!

Spalį savo jubiliejinius gimtadienius arba sukaktis šventė keturi ūkininkai, pieną tiekiantys „Žemaitijos pienui“.

50 metų jubiliejus šventė **Danutė Daugalienė** iš Šilalės savivaldybės Traksėdžio seniūnijos Leviškiu, **Bronius Dirmekis**, gyvenantis Tauragės rajone, Batakių seniūnijoje, Gerviečių kaime ir **Saulius Baužys** iš Mažeikių rajono Sedos seniūnijos Dagių kaimo.

60 metų sukako **Algirdui Sabaliauskui**, gyvenančiam Šilutės rajone, Kintų seniūnijoje, Uogalių kaime.

Jų pasveikinti atvyko Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktorė Rigilda Banienė, „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo direktoriaus pavaduotoja Liudvina Skurdelienė, vadybininkai Vidmantas Bajarūnas ir Petras Kulvetis.

Domisi moksliniai atradimais ir netradiciniame medicina

Broniaus Dirmekio ūkis įkurtas prosenelių gimtinėje – gražios gamtos apsupame Gerviečių kaimo vienkiemyje (Tauragės r.), kuriame puikuojasi naujai pastatytas erdvus namas, šalia įrengti visi reikalingiausi pienininkystės ūkiui pastatai, surikiuota kasdieniuose darbuose naudojama technika.

Prieš pradėdamas ūkininkauti, Bronius bėgė Tauragės politechnikume žemės ūkio elektrofikacijos studijas. Šiandien Dirmekui pienininkystės ūkis skaičiuoja 15 metus. Čia įgyvendintos ES remiamos Pieno ir Nitratų programų direktyvos, modernizuojant ūkį įsigytą technikos, padargų. Ūkininkas planuoja statyti angara.

Puikiai ūkininkaudamas, Bronius dirba ir gaisrininku – jau 20 metų gelbsti nelaimės ištiktus žmones.

Gražiai sutariančiu Broniaus ir Daivos šeimoje auga trys atžalos. Vyresnysis Tomas, baigęs studijas Šiaulių kolegijoje, šiuo metu dirba, bet kartu padeda téveliams ūkininkauti. Ne ką mažiau pagelbsti ūkio darbuose ir kitas sūnus Rimantas. Jau nuololis, baigęs Žemės ūkio akademijoje miškininkystės studijas, šiuo metu dirba gaisrininku. Penkiametė dukrytė Goda – tikras artimųjų džiaugsmas namuose. Mažoji linksmuolė puikiai piešia, dainuoja, noriai lanko ikimokyklinę grupę.

Bronius laisvalaikiu labai domisi įvairiausiais moksliniai atradimais, ypač susijusiais su alternatyvios energijos šaltiniu. Šiandien ūkininkas noriai ir su didžiausiu entuziazmu, svarai argumentuodamas, galėtų padiskutuoti įvairiausiomis mokslinėmis temomis. Domisi ir netradiciniame medicina.

Bronius Dirmekis su žmona Virginija ir dukra Daiva.

Mato ūkininkavimo perspektyvą

Algirdo ir Virginijos Sabaliauskų ūkis įsikūręs Uogalių k., Šilutės r. Prieš pradėdamas ūkininkauti Algirdas dirbo inžineriumi valstybiiniame žuvininkystės ūkyje. 1990 metais iširus kolukiams, Algirdas apsisprendė įkurti savo pienininkystės ūkį. Anuomet jis užregistruotas kaip aštuonioliktas ūkininkas rajone.

Darbščių rankų ir įgytos patirties dėka Algirdas nuolat plėtė ir didino savo ūkį. Pasinaudojo tik ES remiamama ūkio valdymo modernizavimo programa – visą kitą ūkyje įrengta ir įsigyta paties ūkininko. Kasdieniuose darbuose visada padeda ir žmona Virginija. „Tik jos sąžiningo ir kruopštaus darbo dėka melžiamas aukštos kokybės pienas“, – gyre žmoną Algirdas.

Sabaliauskų šeima džiaugiasi septyniomis atžalomis: Ignu, Mindaugu, Silvija, Vaidu, Vilma, Violeta ir Vidmantu. Didelė šeimyna dar labiau gausina ir devyni anūkai. Trys iš vaikų šiuo metu dirba ir gyvena Anglijoje. Algirdas itin patenkintas sūnų Igno ir Vaido pagalba ūkyje. Laisvesniu nuo darbų metu sutuoktiniai nuvyksta aplankyti vaikų į Angliją, leidžia sau atsikvėpti ir Turkyje.

Algirdas Sabaliauskas.

Kiek vėliau, per davus ūkininkavimo patirtį vaikams, Algirdas svajoja perlaikti laivininko teises, o tada pajuokavo, kad įsigys laivelį ir prisidėjės įvairiausią meškerių išplauks į marias pažvejoti.

Didžiausias turtas – šeima

Rudenėjančios Žemaitijos gamtos prieglobstyste Dagų kaime (Mažeikių r.) įsikūrės Saulius Baužys ūkis šiai metai skaičiuoja jau 22 metus.

Anot ūkininko, didžiausias jo turtas yra šeima – žmona, augantys vaikai, nes tai patys artimiausi ir svarbiausi žmonės gyvenime. Saulius itin džiaugiasi žmonos Ritos pagalba kasdieniuose darbuose, puoselėjant ir vystant pienininkystės ūkį. Graži aplinka, dosnai papuošta žydinčių gėlių gausa, akių traukiantys įvairiausiai dekoratyvūs medeliai, rudenį palydinčių obelų sode įsikūrės bičių avilių „kaimelis“, pasak ūkininko, – visa tai žmonos kruopštus ir atsakingo darbo rezultatas.

Saulius šalia ūkininkavimo rūpesčių nemazai laiko skiria ir naujam namui statyti, kruopščiai parinkdamas kiekvienu jo detalę: ar tai būtų židinys, medžio raižytos kolonos, ar stogai uždengti nupirkta danga.

Liekai tik kuo nuoširdžiausiai palinkėti sekėmės ir toliau puoselėti tvarkingai prižiūrimą pienininkystės ūkį.

Saulius Baužys.

Myli darbą ir tvarką

Danutės Daugalienės auginamų žalmargių pienas visą laiką buvo parduodamas „Žemaitijos pienui“.

Kartu su šešiais broliais ir seserimis užaugusi ūkiškai gyvenusioje šeimynoje, Danutė ne iš karto apsisprendė ūkininkauti. Tik kiek ugtelejus vaikams, ji ėmėsi kurti pienininkystės ūkį. Artimiausiuose ūkininkės planuose – pasinaudojus ES parama – įsigyti naujų padargų. Vos prieš metus nusipirko itin ūkyje praverčiantį traktorių.

Kartu su Ričardu plėsdami ir puoselėdami pienininkystės ūkį, ūkininkai užaugino tris atžalas. Vyresnėliai Deividas ir Diana šiuo metu dirba ir gyvena Airijoje. Deivido šeimoje auga anūkėliai Herkus ir Amanda, o Diana augina dukrytę Vanesą. Jauniausias ūkininkų sūnus Neilas lanko septintą klasę. Vaikinas stropiai mokosi, dalyvauja matematikos olimpiadose, yra ne kartą užėmęs prizinių vietų. Taip pat mielai lanko etnografijos būrelį.

Danutei itin patinka auginti géles, šiltuoju metu laiku jomis papuošta visa kruopščią rankų prižiūrima tvarkinė sodyba. Žiemą laisvu nuo darbų metu moteris megsta megzti. Turi ūkininkai ir tris avilius bičių, j kuriuos darbščios mažosios darbininkės rūpestingiems šeimininkams medų sunėsa iš sodybų juosiančių žydinčių pievų.

Danutė Daugalienė.

2014 m. III ketvirčio geriausieji ūkininkai pagal skirtinges superkamo pieno kiekio grupes:

Regina Šleinienė

1-oje grupėje
(per dieną parduoda nuo 50 iki 199 kg natūralaus pieno)
Liolų k., Rietavo sen., Plungės r.

Angelė Norkutė

2-oje grupėje
(per dieną parduoda nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno)
Viešvėnų I k., Viešvėnų sen., Telšių r.

Feliksas Zulonas

3-ioje grupėje
(per dieną parduoda nuo 500 iki 999 kg natūralaus pieno)
Berenių k., Babrungo sen., Plungės r.

Vytautas Vaišvila

4-oje grupėje
(per dieną parduoda nuo 1000 iki 1999 kg natūralaus pieno)
Kalniškių k., Saukėnų sen., Kelmės r.

Adomas Gervinskas

5-oje grupėje
(per dieną parduoda nuo 2000 kg ir daugiau natūralaus pieno)
Daukšių k., Skuodo sen., Skuodo r.

Bronislava Grauslienė

Geriausio ekologiško pieno gamintoja
Jodėnų k., Nausodžio sen., Plungės r.

„Norisi šypsotis ją pamačius“

Tokius šiltus jausmus daugeliui „Žemaitijos pieno“ darbuotojų sukelia nesenai 95-ajį gimtadienį atšventusi ilgametė įmonės darbuotoja elegantiškoji Jadviga Ščiupokienė.

Algirdas Dačkevičius

Pagarba ir gėlės – suaktuvininkei

Gyva įmonės istorija tapusią Jadvygą Ščiupokienę su garbingu gimtadienių sveikino valdybos pirmyninkas Algirdas Pažemeckas, suaktuvinininkės bičiulės ir kiti kolektivo nariai. O Telšių rajono meras Vytautas Kleiva, įteikęs pagerbimo raštą, su nuostaba ištarė: „Tikėjau pamatyti senuciukę, pasiramsčiuojančią lazdele, o išvydau energija ir intelektuališkumu trykštantą moterį“. Tuomet šalia jos buvo ir dvi garbaus amžiaus, bet visuomet nuotaikingos ir malonios bei ištikimios bičiulės Eugenija Kaminskienė ir Adolfina Macijauskienė. Deja, tuokart net neįmanoma buvo nuausti, jog Adolfinai šis susitikimas su sielos draugėmis bus paskutinis. Praėjus vos kelioms dienoms, ji netikėtai išejo Amžinybėn. O juk prieš rašant šį straipsnį buvo tarsi susitikti su šauniaja įmonės veteranu trijule, pakalbėti ir jamžinti bendoje nuotraukoje. Nespėta...

Likimas suvalkietė atvedė į Žemaitiją

Jadviga – suvalkietė, kilusi iš Kybartų. Namuose vyravo pagarbė muzikai dvasia. Tėvas, pats mėgės groti, turėjo parsigabenęs iš Austrijos muzikos instrumentų. Žinoma, svajojo, kad ir dukra paseks jo pėdomis. Tačiau jaunai panelei labiau prie širdies buvo froilen Miuler diegiamas etiketas, nes svajojo aplankytį Paryžių. Deja, svajones kitokia linkme pakeitė kilię karas. Jaunystėje Jadviga mokėsi Vokietijoje ir įgijo farmacininkės diplomą. Tačiau dirbtį teko trumpai, nes rusai nepripiąžino jos išsilavinimo ir vokiško diplomo.

Vis tik darbą gavo Kybartuose veikusime mėsos perdibimo kombine. Irgi neilgai. 1944 metais vokiečiai Jadvygą ir jos vyrą Lietuvos karininką Kuneiką, kilusį iš Varinių, išvarė iš Vilkaviškio. Pasienyje

sutiktas vokietis majoras iš Hamburgo patarė porai kuo greičiau sprukti iš Lietuvos Vokietijon.

Neišvengė mirtimi alsavusios tremties

Neišvykė iš Lietuvos, sutuoktiniai buvo išskirti. Pirmiausia 1947-aisiais ištrėmė vyrą. Jadviga liko Telšiuose su dvemis mažametėmis dukromis. 1948 metais spalio 14 dieną ji buvo priimta dirbtį į tuometę Telšių viesto gamybos įmonę buhalterę. Tačiau ramybės nedavė saugumiečiai. Tuometis įmonės direktorius Slavinskis, sužinojęs, kad moterį ruošiamasi ištrėmti, ją perspėjo, tačiau Jadviga su dukrelėmis nespejė pasitraukti. Taip visos trys 1949 metais iškeliao į Krasnojarsko kraštą. Ištrėmė dėl to, kad tėvai – pastiūrės ūkininkai, o brolis kovojo už Lietuvos laisvę.

Tremtyje po kelerių metų ji sutiko savo vyrą. Deja, jo gyvenimas buvo trumpas – mirė 47-erių metų 1956-aisiais, taip ir nesulaukęs dienos, kai grįžti į gimtinę. Sibire teko dirbtį sunkiausius darbus. O vienas išykis vos nesibaigė mirtimi. Kolūkis turėjo daugybės žemės, o moterys po karo turėjo viską dirbtį, nes daugelis vyrų buvo žuvę. Susirgus vieninteliam darbininkui, kuris veždavo į kombinatą gretinę, Jadviga ji turėjo pavaduoti. Pakinkė jauti ir moteris išvyko, tačiau pusiaukelėje gyvulys išsiskinkė, o Jadviga nemokėjo jo pakinkyti. Pro šalį vykės kolūkio pirminkinas tik pasišaipė. Besimeldžiant išgelbėjo atsistūtinius praeivius, pakinkęs jauti ir liepęs moteriai bėgti paskui vežimė, kad nelaimėlė visiškai nesusalstu. Grietinė nuo šalčio suragėjo, o Jadviga dar gavo barti, kam paverlavo atgabentį produktą.

Brandžiausi metai – pieno įmonėje

Jadviga į Žemaitijos sostinę sugrįžo 1959-aisiais. Vyro tėviškė paširinko vien dėl to, kad čia turėjo bičiulių ir tikejosi rasti darbą.

Karo audrose buvo dingę visi moters dokumentai, tarp jų ir farmacininkės diplomas. Tai atvykus į Tel-

šių pieno įmonę ir panorus ten įsibarbinti, tuometis direktorius Meisejus Krišmonas patarė vykti į kursus Vilniuje. Ten išlaikė valstybinį egzaminą ir gavo diplomą. Keitėsi įmonės direktoriai: po Krišmono atėjo Gelumbauskas, ilgus metus teko dirbtį su Vytautu Juciumi, kuris pradėjo naujos pieno įmonės, vėliau tapusios „Žemaitijos pienu“ statybą. Šios bendrovės valdybos pirmyninkas Algirdas Pažemeckas ilgametę darbuotoją išleido į užtarnautą poilsį.

Buhalterės pavaduotoja, vėliau vyriausiaja buhaltere dirbusių Jadvygai buvo mielas pieno įmonės kolektyvas. Drauge šventė vestuves, krikštynas, pagelbdavo suniką valandą, palydint Amžinybėn kolegas ar jų artimuosius. Jadvygai ypač skaudu, kad tuo po jos 95-ojo gimtadienio amžino poilio atlęgė jai labai brangi bičiulė ir bendradarbare Adolfina Macijauskienė. „Net 27 metus ji buvo mano padėjėja ir visuomet kuo pui-kiausiai sutardavome. Neveltu įmonėje už nuostabų būdą kolegos švelniai ją vadindavo „taikos balandžiu“, – susijaudinusi kalbėjo Jadvoga.

Gyvenimo verpetuose

Su antruoju vyrų Albertu Ščiupoku, kilusiu iš Plungės, Jadviga susipažino dirbdama Telšių pieno įmonėje. Tuomet ją, vyriausią buhalterę, su meistru Albertu supazindino direktorius V.Jucius. Jadvygai susituokus, įmonės direktorius tarsi lengviau atsikvėpė nuo saugumiečių ir komunistų partijos rajoninio komiteto darbuotojų priekaištų.

Pienineje viskas būtų gerai, tik kam tą Kuneikiene laikote“, – prie-kaištavo jie vadovui. Pasikeitus paravdei, aršieji kritikai nurimo, mat pamanė, kad direktorius pagaliau atleido Kuneikiene, o priėmė naują vyriausią buhalterę Ščiupokienę.

Toks jau likimas. Su antruoju vyrų drauge išgyveno dešimtmetį. Po jo mirties daugiau gyvenimo draugo neturi.

Drauge nemažai vargo patyrusios dukros Žemaitijos sostinėje nepasiliko. Vyresnioji Birutė, krimtusi pedagogikos mokslus, gyvena Kauñe, Joana įsikūrė Panevėžyje, jau-nėlis sūnus Vytautas – Druskininkuose.

Trys bičiulės – (iš dešinės) J.Ščiupokienė, E.Kaminskienė ir A.Macijauskienė. Pastarajai šis susitikimas su draugėmis buvo paskutinis.

Dvasiniai klomai – iš prieškario Lietuvos

„Bendraujant su Jadviga Ščiupokiene, neįmanoma nepajausti jos aristokratikumo, inteligencijos. Jos ori laikysena, kalbėjimo maniera, ko-rektišumas prikausto dėmesį“, – sakė Personalio ir teisės direktorė Sandra Vireikytė.

Iš kur tai? Kas subrandino tokius dvasinius kloodus? Tai atspėti nėra sunku – jie glūdėjo prieškario Lietuvoje.

Darbuotoja, nešykštėjusi gerų paramų. Pasak jos, tai nebubo „skaičiūkų“ žmogus. Tačiau labai gerai išmanė savo darbą ir pastebėjusi bet kokią klaidą tolerantiškai pasakydavo: „Čia reikėtų atidžiau pasakiauoti“.

„Jadviga, manau, nėra iškaudinusi né vieno bendradarbio. Tai labai šviesaus proto žmogus, su kuriuo galima bendrauti įvairiausiomis temomis. Kiek žinau, jis visą laiką tolėravo sveiko gyvenimo būdą, matyt, dėl to sulaukė tokio solidaus amžiaus ir dabar tebéra labai žvali ir moteriškai žavinga“, – sakė R.Daukšienė.

UAB „Nepriklausomų tyrimų laboratorija“ direktorė Gražina Norkevičienė Jadvygą vertina kaip išminies ir tolerancijos etaloną. Pasak jos, iš suaktuvinininkės dažnas mokėsi loginio mąstymo, sažiningumo ir kantrybės. Manau, kad tuo met ir nelengvomis sąlygomis ji sugėbė dirbtį taip, kad įmonė džiaugtysi kuo geresniais rezultatais“, – įsitikinusi G.Norkevičienė.

Įmonės apskaitininkė dirbanti Genovaitė Stulpiniene su Jadvygą bendravo nuo 1987-ųjų iki jos išejimo į pensiją. „Buvau jauna specjalistė, tai labai pravertė Jadvygos patarimai ir pamokos – ji išmokė mane perprasti buhalteriją nuo „a“ iki „z“, – šypsodamas prisimena Genovaitė. Jai antrina ilgametis įmonės specialistas Jonas Čežulis. „1981-1983 metais darbavausi Statybos direkcijoje vyr. mechaniku. Vertinu Jadvygos profesionalumą, susidūrus su kebliausiomis situacijomis, pareigingumą, dalykiškumą ir reiklumą“.

Kol melžėjos sprendė teorines užduotis, karvė atsivedė veršelį

Rimos ir Vyganto Baršauskų ūkyje (Paulių k., Jurbarko r.) dėl geriausio melžėjo vardo varžėsi Jurbarko krašto melžėjai. Ūkio šeimininkai ir renginio organizatoriai – Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos Jurbarko rajono biuro konsultantai ir Josifo Taco melžimo mokymo centro darbuotojai – pasistengė, kad renginys vyktų kuo sklandžiau.

Ūkininkai Rima ir Vygantas Baršauskai verti didžiausios pagarbos. Jų ūkyje Lietuvos žemės ūko konsultavimo tarnybos (LŽÜKT) Jurbarko rajono biuro konsultantai dažnai organizuoja seminarus, lauko dienas, o melžėjų konkursas vyko jau antrą kartą.

Rima ir Vygantas savo ūkyje augina apie 100 galvių, 120 ha ūkio žemės – pievos, 80 ha ūkininkai apsėja grūdiniais augalais. Ūkio šeimininkė pasakojo, kad žiemą gyvuliai laikomi renovuotame tvarste. Jame įrengta eglutės tipo 7 vietų melžimo aikštélė. Iš karvės per metus ūkininkai primelžia vidutiniškai 6,5 t pieno, kurio kokybę

Antrosios vietas laimėtoja Edita Andriulaitienė.

bendravimu, meile gyvuliams. Kiekviena karvė vadinama vardu. Jaukūs gyvuliai tarsi tyrinėjo atvykusius į renginį žmones. Pagal hierarchiją rikiavosi prie mobilios lauko melžimo aikštélės, drąsiai

Padėka nuo Sauliaus Tušo varžytuvui šeimininkams Rimai ir Vygantui Baršauskams.

dirba su žemės ūkio technika ir neblogai apie ją nusimano. Dar mėgsta ant rankų pasilepinti jaunelis Matas. Šis irgi linksta prie technikos.

Antrosios vietos laimėtoja Edita Andriulaitienė darbojasi Edmundo Pociaus ūkyje. Šis ūkis, kaip ir Baršauskų, garsėja puikiais pieno kokybės rezultatais, o jų šeimininkai visuomet sulaukia „Žemaitijos pieno“ bendrovės paskatinimo ūkininkų šventėse. Edita varžytuvėse irgi dalyvavo pirmą kartą ir džiaugėsi savo geru pasiodymu.

Organizacijų renginio ratą suksisi ir melžėjus į varžytuvės sukvietusi LŽÜKT Jurbarko rajono biuro gyvulininkystės konsultantė Laima Andriuškevičiūtė akcentavo, kad pieno ūkių savininkai turėtų dėti visas pastangas, jog melžimo aikštélėse dirbtų geriausiai apmokytas personalas. Juk kiekvienam ūkyje svarbu paisyti hi-

genos, sanitarijos reikalavimų. Pieno ūkio darbuotojas turi stengtis būti kvalifikuotas savo srities specialistas. Būtent to siekiama organizuojant melžėjų konkursus.

Antrosios ir trečiosios vienos laimėtojus apdovanojo ir tolimesnės sekėms linkėjo „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo direktorius Mindaugas Čėjauskas ir Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktorė Rigilda Banienė.

Kad teorija neatsiejama nuo gyvenimo, galėjo kuo puikiausiai ištikinti ne vienas šventės dalyvis. Kol konkurso dalyviai sprendė teorines užduotis, karvė ganykloje atsivedė veršelį.

Atskubėjusi šeimininkė Rima džiaugėsi gyvulėliu ir čia pat prasitarė: „O kad tai būtų karvė – tuomet dvigubai džiaugčiaus“. Nenuostabu, juk Baršauskai stengiasi savo bandą papildyti tik pačių užsiaugintomis telyčaitėmis.

Mindaugas Čėjauskas ir Rigilda Banienė pasveikino melžėją Žilviną Oberauską.

puikiai vertina supirkėjai. Jau tris metus ūkis už pieno kokybę gauna apdovanojimą ir priedą prie kainos už parduotą pieną. Rima Baršauskienė sakė, kad visos bandos telyčios užaugintos iš savų. Pasak jos, pirktos iš kitų ūkių, sunkiai pritampa prie bandos. Ūkininkai karves melžia patys. Rima džiaugėsi, kad ūkio darbus padeda atlkti visi keturi vaikai. „I užsienį nevažiuoja. Atostogas namie besidarbiodami leidžia, o Dovydas su Monika žemės ūkio mokslius studijuoja ir galvoja apie ūkininkavimą“, – pasakojo moteris.

Pasak rajono biuro konsultantės, zooinžinerinė išsilavinimų turintys ūkininkai išsiskiria betarpisku

Su Vygantu Baršausku malonai bendravo „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo direktorius Mindaugas Čėjauskas.

Kol buvo sprendžiamas teorinės užduotys, karvė ganykloje atsivedė veršelį.

Broliai dvyniai – visur kartu

Sidabravo žemės ūkio bendrovės Dotiškių fermoje, įsikūrusioje Dotiškių kaime (Sidabravo seniūnija, Radviliškio r.), įvyko konkursas „Geriausi melžėjai 2014“.

Petras Baltrušaitis, Laima Navickienė, Jonas Baltrušaitis ir Vilma Čemolonskienė.

Jame dėl geriausio melžėjo titulo varžėsi 11 dalyvių. Net keturi iš jų pieną tiekia „Žemaitijos pieno“ bendrovei. Tai Vilma Čemolonskienė (Sidabravo sen.), Jonas Baltrušaitis ir Petras Baltrušaitis (Šiaulėnų sen.) bei Laimutė Navickienė (Pakalniškių sen.), atstovavę savo ūkiams.

Įdomu pastebėti, kad varžytuvės dalyvavę broliai dvyniai Petras ir Jonas Baltrušaičiai panašūs ir savo ūkininkavimo būdu. Jų pienininkystės ūkius skiria tik 5 kilometrai. Jono valdos Sidabrave, o Petro – Acokave. Laiko po vienodą skaičių karvių, važinėjasi vienodais automobiliais,

pagamintais tais pačiais metais, o jų numeriai skiriasi tik vienu skaičiumi. Abu pieną „Žemaitijos pienu“ tiekia nuo 2006-ųjų metų.

Trečią kartą varžytuvėse dalyvavo Vilma Čemolonskienė, pieną „Žemaitijos pieno“ bendrovei tiekianti taip pat nuo 2006 metų. Ūkininkė iš pagrindų atnaujina savo ūkį, stato didelę fermą. Vilma pasižymi ypatingu darbštumu ir pareigingumu.

Laima Navickienė varžytuvėse dalyvavo irgi trečią kartą. Motinai labai padeda sūnus Matas, palaikės ją įvairių rungtių metu. Vaikinas nusiteikės perimti ūkininkavimo patirtį iš savo tėvelių. Mama su sūnumi labai ruošėsi varžytuvėms: ypač gilio teorinės žinias ir praktinius įgūdžius plaunant melžimo aparatus. Ūki-

ninkė pieną „Žemaitijos pienui“ tiekia nuo 2007 metų ir patenkinta gaunamu priedu už gerą pieno kokybę.

Renginio „Geriausi melžėjai 2014“ dalyviai, kaip ir kitur, varžesi šešiose rungtystėse: melžtuvo sanitarinio apdorojimo, melžėjų sanitarinio pasirengimo, mechanizuoto melžimo, pieno švarumo, somatinių ląstelių nustatymo, teorinių žinių.

Melžėjų teorinės ir praktinės žinias vertino respublikinė vertinimo komisija, vadovaujama Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijos Josifo Taco Melžimo mokymo centro vadovo docento Sauliaus Tušo.

Varžytuvėjų nugalėtojai ir prizininkai apdovanoti vertingomis rėmėjų dovanomis.

Pagiriamasis žodis kukurūzams

Kaip parodė kelių dešimtmečių kukurūzų auginimo praktika ir mokslinių tyrimų rezultatai, kukurūzai ir Lietuvoje gali duoti gausų žaliosios masės derlių – iki 30-50 t/ha (nuo 9 iki 15 t sausujų medžiagų).

Rita Samalionienė

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos Radviliškio r. biuro gyvulininkystės specialistė

Kukurūzai Lietuvos laukuose yra palyginti naujas augalas. Plačiau auginti juos kukurūzų silosui pradėta tik šeštojo praejusio amžiaus dešimtmečio viduryje. Iki tol jie buvo laikomi išimtinai šiltų kraštų augalu ir manoma, kad mūsų klimato sąlygos jiems augti nepalankios. Kukurūzų auginimu kasmet susidomi vis daugiau mūsų šalies ūkininkų, nes šiu augalų naudojimo galimybės tikrai plačios – jie tinka ir silosui, ir grūdams, ir bioetanolui gaminti. Dar viena iš priežasčių, galinčių paskatinti kukurūzų plotų didėjimą Lietuvoje, – šylantis klimatas, kuris tampa vis palankesnis šilumą mėgstantiems augalamams, tarp jų ir kukurūzams. Mokslininkų vertinimu, vegetacijos laikotarpis Lietuvoje tampa ne tik šiltesnis, bet ir šiek tiek sausesnis dėl pastaraisiais metais pastebimo kritulių persiskirstymo.

Kada silosuoti

Galvijų mitybos mokslui žengiant į priekį, kukurūzų siloso gamybai imta naudoti anksti brēstančias jų veisles ir kukurūzus silosuoti tuomet, kai grūdai būna pasiekę vaškinę brandą. Mat silosuojant žaliajā masė, silosas būna menkos pašarinės vertės, mašės slėgimo metu ištēka daug sulčių, o kartu su jomis – ir daug vertingų maisto medžiagų. Kukurūzų silosas, pagamintas grūdams pasiekus vaškinę brandą, yra vertingas pašaras melžiamoms karvėms, priaugliui ir penimiems galvijams.

Vegetacijos eigoje, kukurūzams augant ir brēstant, juose daugėja sausujų medžiagų, keičiasi jų (baltymu, riebalu, angliavandeniu, ląstelėnos) kiekis ir santykis. Tačiau žolėje ir kukurūzams vegetuojant šie pokyčiai yra skirtiniai. Žolei brēstant, joje sparčiai mažėja baltymu, didėja ląstelienos kiekis, mažėja virškinamumas ir energinė vertė. Tuo tarpu kukurūzų virškinamumas per vegetaciją mažėja nedaug, o dėl burbuolių grūduose besikaupiančio didelio medžiagų, ypač angliavandeniu (krakmolo), kiekio jų energinė vertė didėja.

Maisto medžiagų maksimumas pasiekiamas kukurūzams esant pieninės-vaškinės arba vaškinės brandos. Tuo metu juose būna 30-34 proc. sausujų medžiagų ir didelę jų dalį sudaro burbuolės su

grūdais. Šiuo augalų brandos tarpsniu (grūdai geltoni, vaško konsistencija juose – apie 55 proc. sausujų medžiagų) gaunama aukštos pašarinės vertės žaliava, iš kurios pagamintą silosą gerai virškina galvijai. Ūkininkas apytikriai įvertinti kukurūzų brandos tinkamumą silosavimui gali lauke, apžiūrėdamas, kaip atrodo kukurūzų burbuolėje esantys grūdai – t.y., kur baigiasi taip vadinama kukurūzo grūdo „pieno linija“. Perlažus burbuolę, apžiūrėmas grūdo standumas ir užčiuopiamai ta vieta, kurioje pasibaigia standus krakmolas bei prasideda skysta pieninė konsistencija. Kukurūzus jau reikia silosuoti, kai standžioji dalis (krakmolas) sudauro ne mažiau kaip du trečdalius grūdo.

Kukurūzai vaškinę brandą pas mus dažniausiai pasiekia besibaignant rugsejui. Prasidejusios šalnos rugsėjo gale ar spalio pradžioje šios stadijos kukurūzams nėra pavojingos, tačiau, joms prasidėjus, kukurūzus reikia silosuoti. Atsižvelgiant į oro prognozes, derlių nuiminėti reikia maždaug per savaitę po šalnos. Po tiek dienų pagrindiniu maisto medžiagų kiekis (išskyrus karotiną) beveik nesumažėja. Vėliau patiriamai maisto medžiagų nuostolių, nes po šalnų dažniausiai būna lietus, sušalusiu augalų ląstelių sienelės suvara, sultyse ištirpusios maisto medžiagos su lietumi išsiplauta, pablogėja siloso kokybė, po lietaus kukurūzus puola pelėsių grybai, puvimo bakterijos ir kt.

Pieninės-vaškinės brandos kukurūzai yra jautresni šalnoms. Jeigu ankstyvosios šalnos pakanda ne-subrendusį augalą, tolesnis brenimas sustoja. Jei ilgiu užtrunka sausi, Saulėtū orai, kukurūzai vėliau šiek tiek apdžiūna ir taip sumažėja sausujų medžiagų nuostoliai silosuojant. Todėl ne visada būtina juos pjauti iš karto po nakties šalnų, galima palaukti, kol išdžius, bet ne ilgiu kaip 6-7 dienas.

Ar kukurūzai iki prasidedančių šalnų pasieks reikiamą silosavimui vaškinės brandos tarpsni, labiausiai priklauso nuo veislės, klimato ir dirvos sąlygu augimo sezono metu bei pasėlių priežiūros (sėjos laiko, trėšimo, piktžolių kontrolės ir t.t.).

Veislės klasifikuojamos pagal brandumo skalę

Kukurūzų veislės ES šalyse klasifikuojamos priklausomai nuo jų brendimo trukmės pagal vadina-mą FAO brandumo skalę. Pagal ją atskirai vertinamos grūdams ir silosui skirtos kukurūzų veislės.

Lietuvoje paprastai pasirenkami

kukurūzų hibridai, kurių brandos FAO skaičius būna 170-230. FAO skaičius nustatomas veislų tyrimo metu. Jo dydis priklauso nuo sausujų medžiagų (SM) kiekio derliaus nuėmimo metu. Pvz., Vokiečių sąlygomis 10 FAO skaičius atitinka 1-2 kukurūzų brendimo dienas arba 1-2 proc. SM, o tai reiškia, kad kukurūzų veislė, kurios FAO skaičius yra 170, pribresta 5-9 d. anksčiau negu ta, kurios šis skaičius yra 230. Lietuvoje auginant ankstyvojo brendimo (trumpo, apie 90 d. vegetacijos laikotarpio) hibridinių kukurūzų veisles ir esant palankiai vasarai, reikiama vaškinė branda pasiekia mažai nesunkiai.

Vokiečių firma „Pioneer“ buvo viena pirmųjų, į Lietuvą atvežusi vakarietiškos selekcijos šiuolaikiškas kukurūzų veisles. Kasmet atnaujinamame Nacionaliniame augalinėje veislų sąraše atsiranda nauju veislų pavadinimų. Kalbėdami apie kukurūzų veisles, daugelis specialistų pabrėžia, kad nėra vie nos geriausios. Kiekviena turi savo pliusų. Todėl pasirinkimą lemia ūkio specifika, dirvožemis, taikomas auginimo technologijos, o pasirinkta kukurūzų veislė pirmiausiai turi atitikti konkretaus ūkio poreikius.

Silosavimo technologija

Jei ūkis turi gerai paruoštą kukurūzų nuėmimo techniką, pasigaminti geros kokybės silosą pavyksta beveik visada – tai akivaizdu, kai kasmet tiriamie kukurūzų siloso pavyzdžių maistingumą ir kokybę rajono ūkininkų ūkiuose. Kukurūzai pjaunami ir smulkinami pakabinamais, prikabinamais ir savaeigiais smulkintuvas, kuriuos kiekvienas ūkis įsigija (arba samdo) atsižvelgdamas į turimą plotą ir pageidaujamą našumą. Smulkinimo sekėmės garantas – aštrūs ir tinkamai sureguliuoti smulkintuvo peiliai. Pjaustiniai turi būti 4-5 mm ilgio, nes beveik visada silosuojame daugiau kaip 30 proc. SM turinčius kukurūzus. Kukurūzų grūdai piovimo momentu būtinai turi būti sutraukomi, nes sveikų, nepažeistų grūdų galvijai nesuvirškina.

Tinkamai susmulkintus kukurūzus lengva silosuoti, nes fermentacijos procesas dėl jame esančio didelio krakmolo kiekio vyksta greitai, nereikia siloso priedų, jo pH būna mažas, jame nėra sviesto rūgštis, nes piovimo metu paliekamos aukštos (iki 15 cm) ražienos, todėl į silosuojamą mašę paprastai nepakliūna žemiu. Svarbu (kaip gaminant ir bet kurį silosą) tranšėją (kaupą) užpildyti kuo greičiau, neleidžiant kukurūzams išlikti. Reikia gerai suspaussti, sandariai uždengti. Ir vėliau, kuomet pradedama šerti kukurūzų silosu, reikia nepamiršti, kad Jame gali greitai prasidėti antrinė fermentacija (kaitimas ir gedimas). Norint to išvengti, svarbu kiekvieną savaitę sušerti tam tikrą siloso kiekį: apie 1,5 m iš tranšėjos ar kaupo, uždengto žemėmis, ir apie 2 m, jei silosas uždengtas vien tik plėvele.

Kaip šerti

Geros kokybės kukurūzų silosą noriai ēda visų grupių ir amžiaus galvijai. Tinkamai paruošto kukurūzų siloso pašarinė vertė yra aukšta, nes Jame sukaupta daug gyvuliams reikalingos energijos. Tačiau kukurūzų silosas melžiamų karvių racione neturėtų būti vienintelis pašaras. Siekiant sudaryti teisingą karvių racioną, kukurū-

zų silosas paros metu šeriamas pakaitomis su žolių silosu. Šviežiapienės karvės su kukurūzų silosu gali gauti 65-75 proc. SM (tiesa, nereikia pamiršti, kad karvėms gaunant didesnį kiekį kukurūzų siloso ir krakmolingu koncentratu, reikia apskaičiuoti bendrą krakmolo kiekį racione, nes jo raciono SM neturi būti daugiau kaip 30 proc.), o vėlesnės laktacijos periodais – apie 35-25 proc. žolinių pašarų SM poreikio.

Kukurūzų silosu iki soties galima šerti verseliais, penimus galvijus nuo 2 mėn. amžiaus iki skerdimo, tam tikrais augimo laikotarpiais – ir veislinius gyvulius (metų ir vyresnėmis veisliniems telyčioms kukurūzų silosą reikia riboti, kad jos nenutuktu).

Populiareja nauja technologija

Šiuo metu ūkiuose populiarėja viena naujausių technologijų – traškytų drėgnų grūdų silosavimas specialiose polietileno žarnose. Tam naudojamos traškytuvai, traškantys grūdus ir tuo pačiu metu pildantys polietileno žarną. Tai vienas efektyviausių grūdų silosavimo būdų, kuriuo užtikrinamos labai geros anaerobinės sąlygos tinkamai fermentacijai. Taip dideli pienininkystės ūkiai konservuoja ir kukurūzų grūdus. Vaškinės brandos grūdų krakmolas yra tešlos konsistencijos ir daug ilgiu fermentuojamas, todėl tokio pašaro galvijams vienu metu galima duoti didesnį kiekį, sumažėja acidozės pavoju.

Tinkami ekologiniuose ūkiuose

Kukurūzus tinka auginti ekologiškos gamybos ūkiuose, kadaangi jų pas mus masiškai neužpuola pavojingos ligos ir kenkėjai. Plėtojant ekologinę žemdirbystę, kur nenaudojamos tradicinės cheminės augalų apsaugos priemonės, tai yra pranašumas, lyginant su kitais augalais. Kadangi kukurūzus reikia gerai patrésti azotu, galima efektyviai naudoti ekologinio ūkio gyvuliu mėšlą, srutas. Su piktžolėmis kovoja akėjant – po sėjos galima suspėti nukelti pasėlių bent 2 kartus.

Dar kelios vertingos savybės

Kukurūzams, kaip perspektyviems pašariniam augalamams, tikrai yra daug priežasčių pasakyti ne vieną pagiriamajį žodį. Jie yra vieni našiausiai augalų pagal pašarinės energijos išeigą iš vieno hektaro, lyginant su jauvais, kukurūzų auginimo sąnaudos yra mažesnės, todėl pagaminami pigesni pašarai. Kukurūzus didžiulis potencialas ir agrotechnikos atžvilgiu, nes yra monokultūra, toje pačioje vietoje gali augti metų metus. Ši ypatybė taip pat galėtų paskatinti ūkininkus, ypač gyvuliams augintojus, juos sėti.

Pabaigai dar vienas, su aplinkos apsaugos gerinimu susijęs pastebėjimas. Kukurūzai – daug draugiškesni aplinkai už kitus pas mus auginamus žemės ūkio augalus. Paimtų iš atmosferos anglies dvi-deginių augalai skaido į anglį ir deguonį. Anglis naudojama organinių medžiagų sintezei, deguonis, kaip šalutinis produktas, išskiriamas į atmosferą. Kukurūzai anglies dvi-deginiu, kurio perteklius mūsų atmosferoje yra nepageidautinas, paima iš atmosferos 33 proc. daugiau negu javai ar daugiametės žolės, taip prisidėdami prie aplinkos taršos mažinimo. Todėl, augindami didesnius kukurūzų plotus, kursime ir sveikesnę aplinką.

Nevėžio pašarai

GAMYBA IR PREKYBA

JUMS SIŪLOME:

Ekstruduotas baltyminius priedus melžiamoms karvėms – LAKTOMIL

Ekstruduotas grūdų mišinius švelniakailiams žvereliams

Ekstruduotas kukurūzus

Diatomito pašarą

ŠIE PRODUKTAI LENGVAI VIRSKINAMI IR PASIZYMI AUKEŠTU [ISISAVINIMO LAIPSNIU]!

Telefonas: (8~37) 394561,
el.paštas: info@neveziospasarai.lt
www.neveziospasarai.lt

Skelbimai

Parduoda

Technika

Gerą traktorių T-40 AM, dvieju korpusų plūgą ir kultivatorių. Tel. 8~683 46211.

Kultivatorių MTZ traktoriui. Tel. 8~695 77311.

Šieno šiaudų presa „Claas 46 Roto Cut“, kaina 12500 Lt/3620 Eur; žolės vyniotuvą „Elcho“ (pakabinamas, pasiūmamas, kaina 3500 Lt/1014 Eur); plūgą „Kverneland“ (4 korpusų, linginė apsauga, apvalus rémas, kaina 4200 Lt/1216 Eur); séjamą „Nordsten“ (4 m, platūs ratai, kaina 6500 Lt/1883 Eur); pelkines lėkštės (2 sekcijų, kaina 1700 Lt/492,3 Eur); zilinės priekabos važiuoklę be dokumentų, kaina 1700 Lt/492,3 Eur. Radviliškio rajonas, tel. 8~628 69321.

Traktoriaus T-40 kabiną, galinius sparnus, kapotą. Tel. 8~687 66413.

Gyvulius

Kergiamas telyčias. Kaina sutartinė. Tel. 8~622 16223.

Ekologiškais pašarais užaugintą kiaulę. Tel. 8~614 09270.

8 metų gerą darbinį arkli. Tel. 8~688 01260.

Karves ir telyčias (apie 30 galviju). Tel. 8~622 16223.

Paršelius (6 savaičių). Tel. 8~634 65361 (Luokėje).

Du „poni“ veislės eržiliukus (1 ir 6 metų). Tel. 8~674 07945.

Vieno veršio veršingą karvę, tris kiaules skersti bei maistines bulves (kaina 25 Lt/7,24 Eur/50 kg.) Gali atvežti. Tel. 8~682 31190.

7 metų ramią darbinę kumelę (su dokumentais, kaina 3000 Lt/868,86 Eur). Tel. 8~606 25780.

Ramų darbinį arkli. Tel. 8~686 13852.

 ŽEMAITIJOS PIENAS
valdyba nuo širdžiai sveikina

30-ojo gimtadienio proga:

Viktorą Gedeikį — produkcijos atrinkėją;
Vilmą Valiulytę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);
Nijolę Mikulénienę — padavėją barmenę (UAB „Čia Market“).

35-ojo gimtadienio proga:

Ramūną Dargį — transporto vadovą;
Jurgą Ubartienę — gamybos darbininkę;
Darių Vašvilą — operatorių;
Jurgitą Zubienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);
Esterą Čižauskienę — sūrių gamintoją (ABF „Šilutės Rambynas“).

40-ojo gimtadienio proga:

Alvydą Kombarį — laborantą vairuotojų kontrolieriu (UAB „NTL“);
Orintą Jankauskienę — sūrių gamintoją (ABF „Šilutės Rambynas“).

45-ojo gimtadienio proga:

Jovitą Petravičiutę — buhalterę;
Andriejų Sinkevičių — produkcijos atrinkėją;
Zitą Andrijauskaitę — gamybos darbininkę;
Arūną Katauską — statybos darbininkę;
Gintarą Kačinskį — vairuotojų laborantą;
Ramūną Jodkauską — apsaugos darbuotoją;
Nidą Demenienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);
Renatą Rupšienę — gamybos direktorię (ABF „Šilutės Rambynas“).

50-ojo gimtadienio proga:

Vilių Stonį — vairuotojų laborantą;
Aleksą Valį — vairuotojų laborantą;
Arūną Gumuliauską — operatorių;
Reginą Kačerauskienę — parduotuvės vedėją (UAB „Čia Market“);
Zitą Dargevičienę — laborantę (ABF „Šilutės Rambynas“);
Vandą Giedraitienę — sūrių gamintoją (ABF „Šilutės Rambynas“).

55-ojo gimtadienio proga:

Algimantą Šimkų — tekintoją;
Dalią Gargasienę — apskaitininkę;
Andrių Klemenį — vairuotojų laborantą;
Ireną Kurlinskienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);
Danguolę Paulionienę — buhalterę (AB „Klaipėdos pienas“).

60-ojo gimtadienio proga:

Povilą Petrauską — laborantą vairuotojų kontrolieriu (UAB „NTL“);
Eriką Gečienę — meistrę (ABF „Šilutės Rambynas“).

40 metų darbo sukakties proga:

Birutę Krugelienę — sūrių gamintoją (ABF „Šilutės Rambynas“).

30 metų darbo sukakties proga:

Birutą Bytautienę — brigadininkę;
Kristiną Kvederienę — pieno surinkėją;
Andrėjų Jančauskį — gamybos darbininką (UAB „BMVK“).

20 metų darbo sukakties proga:

Jovitą Žilibinienę — pieno surinkėją;
Aliną Ubartienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“).

15 metų darbo sukakties proga:

Dalią Karalevičienę — ekonomikos skyriaus vadovę;
Reginą Rupšienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“).

10 metų darbo sukakties proga:

Antaną Butkų — vairuotojų ekspeditorių;
Daivą Žemaitienę — užsakymų priėmėją;
Violetą Šimkevičienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);
Ritą Širvinskienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“).

Ekologiškai jogurtinei grietinei „Dobilas“ — aukso medalis

Spalio 10-12 dienomis Kaune, „Žalgirio“ arenėje, įvyko Lietuvos gamintojų šeštoji paroda „Rinkis prekę lietuvišką“. Joje savo produktus, paslaugas bei aktualias naujienas pristatė 140 Lietuvos gamintojų, tarp kurių ir „Žemaitijos pienas“.

Šiais metais įmonė parodos lankytuojams degustacijų metu prishtatė atsinaujinusius „Magija“ jogurtus — su vanile, braškėmis, persikais bei mėlynėmis, šio sezono naujienas — šviežią sūrį „Magija“ su vanile bei stracciatella su šokolado gabaliukais, ekologišką jogurtą „Dobilas“ su citrina ir imbieru bei lydyto sūrio užkandį „Mildė“. Šie aukštostos kokybės produktai palankiai ivertinti parodos lankytuojų, kurie noriai juos ragaavo ir įsigijo.

Geriausiemis parodoje „Rinkis prekę lietuvišką“ pristatomieems produktams skirti parodos aukso medaliai. Šiais metais tokiu

medaliu apdovanota išskirtinio skonio ekologiška 10 proc. rie-

bumo jogurtinė grietinė „Dobilas“.

Magija®

Stebuklingo skonio
akimirka!

www.zpienas.lt/magija

Mano mylimiausias skonis!

Atnaujintuose Magija jogurtuose
net 35% natūralių saulėje prinokusiu
uogų ir vaisių gabaliukų!

Dar daugiau naujienų
ir elektroninė parduotuvė
www.dziugashouse.lt

Rašykite! Skambinkite!

Norintys pirkti ar parduoti galvijus, žemės ūkių techniką, kitas su
ūkininkavimu susijusias prekes, galite
kreiptis telefonais 8-684 78390;
8-610 08187; rašyti el.p.:
dackeviciene@gmail.com,
lpua.info@gmail.com

ISSN 1648-777X

Draugaukime:
Legendinis sūris DŽIUGAS

